

att Kongl. Maj:t täcktes utfärda nådig Kungörelse i ofvannämnda syftning.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1868.

A. O. Wallenberg.

N:o 53.

Af Herr **Wallenberg**, om upphäfvande af nu gällande stadganden rörande särskild värdering af i mät tagen eller konkursmassa tillhörig fast egendom.

Mången har otvifvelaktigt med ledsnad erfarit det ytterligare uppskof, som ansetts nödvändigt innan man griper sig an med nödiga reformer i förordningarne, som inverka på fastighetskrediten. Detta uppskof inverkar ytterst menligt på fastighetsvärdet, hvilket visserligen icke hvarken bör uppstegras genom konstlade åtgärder, ej heller nedtryckas genom föråldrade tunga former vid en i alla fall oundviklig försäljning. Den åsigt, att gäldenärens rätt bäst tillgodosågs derigenom, att borgenären så sent som möjligt och med de aldra största svårigheter kunde återbekomma utlånadt till betalning förfallet penningkapital, för hvilket säkerhet uti inteckning i fast egendom blifvit lemnad, är afgjordt felaktig. Följden af en oeffterättlig lagstiftning för fastighetskrediten har redan blifvit den, att realsäkerheter ej kunna belånas för deras eget inneboende värdes skull, utan allt afseende på låntagaren. I stället för att söka afhjelpa lagstiftningens brister, har en del fastighetsegare, som lida betydligt af dessa brister, inskränkt sig till att söka orsakerna på helt andra områden. Man har velat tvinga egaren till penningkapital att företrädesvis utlåna detta mot inteckning i fast egendom utan att vilja tillförsäkra långgifvaren någon större visshet att punktligt erhålla hvarken kapital eller ränta. Får detta tillstånd fortfarande, utan att Statsmagterna på fullt allvar gripa sig an att ordna fastighetskrediten, så förlora fastigheterna ganska betydligt i värde, ty de blifva icke längre hvad de borde vara, en eftersökt realsäkerhet för dem, som önska såsom långgifvare placera egande penningkapital.

Jag tilltror mig icke att kunna gifva förslag till de nya eller förändrade lagstadganden, som i ofvanberörde afseende erfordras men väl att föreslå utplånandet af bestämmelser, hvilka föga tidsenliga endast tjena till att onödigt sysselsätta domare samt andra embets- och tjenstemän, och gifva vinglare tillfälle att med lagens tillhjälp håna sina egna förbindelsers helgd. Bland alldeles öfverflödiga stadganden anser jag främsta rummet böra tillerkännas de värderingar af fast egendom, hvilka äro anbefallda att föregå försäljning af såväl i mät tagen som konkursmassa tillhörig fastighet. Det är förvillande för begreppet *värde* att på samma tid uppgifva tvänne olika värden på ett och samma ting. Nu är det tyvärr väl bekant, att understundom taxeringsvärdena med afsigt blifvit satta *lågt*, under det att domarevärdering blifvit *högt* uppdrifven på samma egendom. Det är jemväl bekant, att ytterst sällsynta fall förekomma då ett så högt pris kunnat erhållas, att det uppgått till domarevärderingen. Man bör derföre eftersträfvat att erhålla så noggranna taxeringsvärden som möjligt, samt att afstå från alla andra värderingar å fast egendom. I synnerhet äro dessa öfverflödiga, der frågan gäller att försälja i mät tagen fastighet eller fastighet tillhörande konkursmassa, ty innan dylika försäljningar ifrågakomma, har otvifvelaktigt egaren utplanterat in-tecknade skuldbref, så att frågan egentligen gäller några få in-teckningshafvares rätt, och denna förbättras visserligen icke genom förnyade värderingar, klagomål öfver sådana samt andra undanflygter, som en fyndig gäldenär begagnar, såsom t. ex. att »man om vintern ej kan värdera fastighet på landet», hvarför en utmättningsförrättning, fastställd af Konungens Befallningshafvande om hösten, ej kan komma till verkställighet förr än nästa sommar. Är detta faktum icke uppmuntrande till att belåna in-teckningar!

På grund af hvad jag haft äran anföra, vågar jag värdsamt föreslå, att Riksdagen för sin del ville besluta: att utur Konkurslagen af den 18 September 1862 samt Kongl. Förordningen af den 5 November 1867 angående förändrad lydelse af 51 § Konkurslagen samt Kongl. Förordningen af den 27 April 1810, angående värdering af utmätt fastighet å landet, jemte Kongl. Förklaringen af den 27 Juni 1811, samt utur alla andra Kongl. Förordningar eller gällande författningar må uteslutas *allt*, som föreskrifver särskild värdering af i mät tagen eller konkursmassa tillhörig fast egendom. Om remiss till Lag-Utskottet anhålles värdsamt.

Stockholm den 27 Januari 1868.

A. O. Wallenberg.